

Методика взаємодії педагогів закладів освіти з різними типами сімей

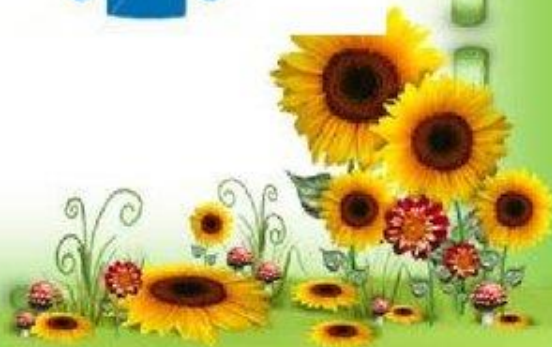
Самсонова О.О.

Правовий супровід

Ідея взаємозв'язку суспільного й сімейного виховання в ряді нормативно-правових документів: Базовий компонент дошкільної освіти, Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» й ін.

Закон України «Про освіту»:

"батьки є першими педагогами. Вони зобов'язані закласти основи фізичного, морального й інтелектуального розвитку особистості дитини в ранньому віці".

Переважна частина батьків - не професійні вихователі. Вони не мають спеціальних знань у сфері виховання й освіти дітей, нерідко зазнають труднощів у встановленні контактів з дітьми.

Педагоги й батьки повинні разом шукати найбільш ефективні способи рішення цієї проблеми, визначати зміст і форми педагогічної освіти в цьому зв'язку.

Визначальна роль у встановленні такої взаємодії належить педагогам ДНЗ.

Позиція ДНЗ:

- ☐ Кожний дошкільний навчальний заклад не тільки виховує дитину, але й консультує батьків з питань виховання дітей.
- ☐ Педагог дошкільного закладу - не тільки вихователь дітей, але й партнер батьків з виховання та розвитку.

Педагог у ДНЗ повинен працювати таким чином, щоб батьки могли:

- ❖ перебороти авторитаризм і побачити світ з позиції дитини;
- ❖ досягти розуміння того, що не можна дитину порівнювати з іншими дітьми;
- ❖ довідатися сильні й слабкі сторони розвитку дитини й ураховувати їх;
- ❖ бути емоційною підтримкою дитині;
- ❖ підвищити свою педагогічну культуру.

Принципи спільної діяльності ДНЗ та родини:

- батьки й педагоги є партнерами у вихованні й навчанні дітей;
- це єдине розуміння педагогами й батьками цілей і завдань виховання й навчання дітей;
- допомога, повага й довіра до дитини як з боку педагогів, так і з боку батьків;
- знання педагогами й батьками виховних можливостей колективу й родини, максимальне використання виховного потенціалу в спільній роботі з дітьми;
- постійний аналіз процесу взаємодії родини й дошкільного закладу, його проміжних і кінцевих результатів.

Зміст, організація й методика співпраці ДНЗ та батьків включає в себе:

- ☐ -- єдність у роботі ДНЗ й родини щодо виховання дітей;
- ☐ -- взаємна довіра у взаєминах між педагогами й батьками, розуміння потреб й інтересів дитини й своїх обов'язків як вихователів;
- ☐ -- зміцнення авторитету педагога в родині й батьків у ДНЗ;
- ☐ -- установлення правильних відносин на основі доброзичливої критики й самокритики;
- ☐ -- взаємодопомога в спільній роботі з виховання дошкільників.

Зміст, організація й методика співпраці ДНЗ та батьків включає в себе:

- ☐ -- вивчення кращого досвіду сімейного виховання, пропаганду його серед широкого кола батьків, використання в роботі ДНЗ позитивних методів сімейного виховання;
- ☐ -- використання різноманітних форм роботи ДНЗ з родиною в їхньому взаємозв'язку: знайомлення з батьками й іншими членами родини; консультації; групові й загальні батьківські збори; конференції, лекторій, батьківські університети, наочні форми пропаганди тощо;

Зміст, організація й методика співпраці ДНЗ та батьків включає в себе:

- ☐ -- індивідуальні й групові форми роботи з батьками, які доповнюють один одного.
Щоденне спілкування вихователя з батьками створює більші можливості для індивідуальної роботи, для зміцнення зв'язку між родиною й ДНЗ;
- ☐ -- систематичний плановий зв'язок ДНЗ з батьками протягом усього року з урахуванням завдань і змісту виховної роботи з дітьми;
- ☐ -- залучення активу батьків, громадськості до діяльності ДНЗ, до роботи з родинами.

Стандартні форми роботи

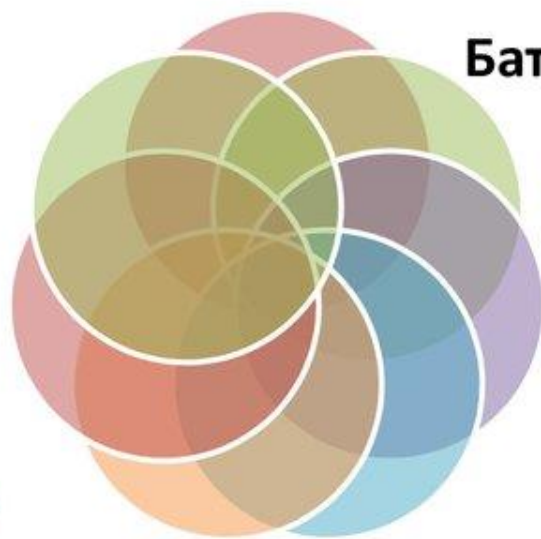
Батьківські збори

Вікторини

Батьківські комітети

КВК

Конференції

Турнір знавців

Дні відкритих
дверей

Форми спільної діяльності батьків та дітей:

Форми пізнавальної діяльності (свята знань, турніри знавців, Дні відкритих дверей),

Форми трудової діяльності (оформлення приміщення групи, посадка алеї, створення бібліотеки),

Форми дозвілля (підготовка, проведення й обговорення спектаклів, свят, змагань, конкурсів, КВК; різних клубів),

Форми активізації (дискусії, діалоги, обговорення ситуацій, рішення кросвордів, аналіз дитячих висловлень або дитячої творчості, тренінги, метод ігрового моделювання),

Наочні форми (бібліотеки й папки-пересувки, відеофільми, пам'ятки-рекомендації для батьків і дітей, візитки, виставки книг, устаткування, настільних ігор, дитячих або спільних малюнків, виробів з батьками, фотовиставки, газети, Куточки для батьків).

Методичні рекомендації вихователям

1. Для ефективної взаємодії дошкільного закладу з сім'єю важлива теоретична та практична підготовка вихователя до такої діяльності.

У сучасних умовах педагог повинен володіти знаннями з психології сім'ї та батьківсько-дитячих стосунків, сімейної педагогіки та домашнього виховання, основ соціології сім'ї.

Педагог повинен уміти реалізовувати методи та прийоми ефективної взаємодії з сім'єю та здійснювати диференційовану психолого-педагогічну просвіту батьків.

Основне спрямування співпраці батьків та педагогів – всебічний та гармонійний розвиток дитини, подолання кризи сучасної сім'ї, відновлення традиційних цінностей.

Методичні рекомендації вихователям

2. Кожна сім'я функціонує за власними законами, за своїми закономірностями розвитку, становленням, розширенням та подоланням криз.

Врахування цих знань дозволяє ефективно будувати спілкування з батьками, більш об'єктивно підходити до аналізу ситуацій взаємодії в кожному конкретному випадку.

Для організації взаємодії дошкільного закладу і сім'ї необхідно пам'ятати, що особливості сімейного мікросоціуму можуть виступати як стабілізуючим фактором соціалізації дитини, так і проявами негативних явищ.

Враховуючи зазначене, у ході співпраці з сім'єю варто спиратися на соціальне самопочуття сім'ї. Тому важливо систематично вивчати думку самих дошкільників і їх батьків про різні аспекти соціального життя своєї сім'ї.

Методичні рекомендації вихователям

3. Використання в роботі основних методів вивчення сім'ї (спостереження, анкетування, тестування, використання малюнку, ігрових методів та інші.) є важливою умовою реалізації диференційованого підходу до взаємодії з батьками, їхньої психолого-педагогічної просвіти.

Вихователь повинен володіти основними методами та прийомами вивчення сім'ї для виявлення соціального портрету сім'ї, визначення основних позицій батька та матері до своєї дитини (батьківський стиль виховання, цінність дитини та інше), вивчення рівня психолого-педагогічної культури сім'ї вихованців, виявлення наявності прагнення у батьків до педагогічної просвіти, вивчення думки батьків про діяльність дошкільного закладу, про зміст, методи та прийоми роботи, про результативність педагогічного процесу, про бажання та можливість включитися до навчально-виховного процесу.

Методичні рекомендації вихователям

**Педагогу в роботі з сім'єю
важливо вибудувати систему,
в якій дві сторони взаємодії
(ДНЗ і сім'я) є рівноправними,
рівноцінними і автономними
партнерами в забезпеченні
всебічного розвитку дитини.**

**Ефективна взаємодія
вихователя і сім'ї
сприяє підвищенню
культури спілкування
кожної із сторін.**

Методичні рекомендації вихователям

5. Кожна творча ініціатива педагога до взаємодії з батьками повинна сприяти зміцненню, збагаченню та оздоровленню емоційних зв'язків дитини з дорослими.

Важливо, щоб зміст спілкування з батьками дошкільників відображав специфіку сімейного виховання, розвиток та соціалізації дошкільника, а не дублював функції та методи суспільного виховання дитини.

Методичні рекомендації вихователям

**6. Розвиток
комунікативної культури
батьків – обов'язкова
умова ефективної
взаємодії вихователя з
батьками.**

**Натомість низький рівень
комунікативності, а
також відсутність у
вихователя здібностей
до емпатії, рефлексії та
самоконтролю сприяють
погіршенню якості
ефективності взаємодії з
сім'єю.**

НАШ ДЕВІЗ В РОБОТІ З БАТЬКАМИ

СТАВИТИСЯ ДО БАТЬКІВ:

До нетерплячих - терпляче;

До сором'язливих - турботливо;

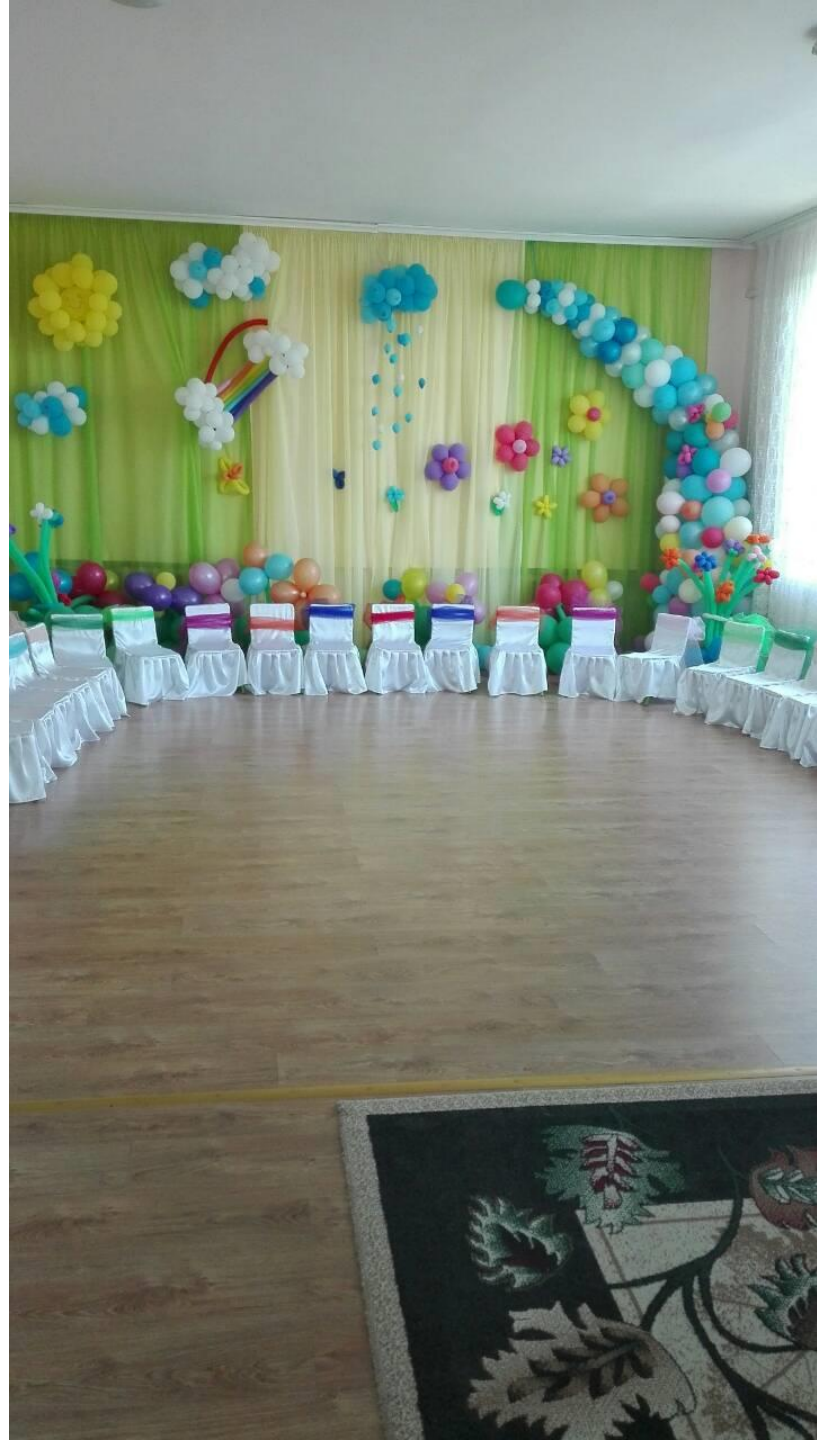
До розгніваних - доброзичливо;

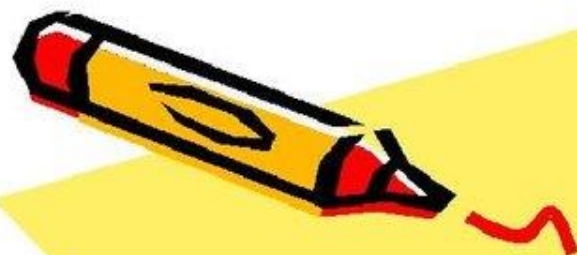
До образливих - особливо тактовно;

До грубих - делікатно.

А до всіх разом - уважно!

Дякую за увагу!

